

Bruxelles, den 15.12.2020
SWD(2020) 347 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

**Forslag til
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**

**om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af
forordning (EU) nr. 347/2013**

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Resumé
Konsekvensanalyse af revisionerne af retningslinjerne for de transeuropæiske energinet (TEN-E-forordningen)
A. Behov for handling
Hvad er problemet, og hvorfor udgør det et problem på EU-plan?
Den nuværende TEN-E-forordning har fastsat en ny tilgang til planlægning af grænseoverskridende infrastruktur, der samler interessenter i et regionalt samarbejde for at fastlægge og hjælpe med at gennemføre projekter af fælles interesse, der yder det største bidrag til det indre energimarked, forsynings sikkerhed og bæredygtighed. Den kræver også, at medlemsstaterne strømliner tilladelsesprocedurer for projekter af fælles interesse og sikrer betingelserne for adgang til finansiering fra Connecting Europe-faciliteten (CEF). Evalueringen af den nuværende TEN-E-forordning viste, at selv om målene i den nuværende forordning stadig i vid udstrækning er gyldige, skal deres fokus på 2020/2030-målene forbedres for at afspejle den nye politiske kontekst og målet om klimaneutralitet inden 2050 under den europæiske grønne pagt. Ud over den nye politiske kontekst og de nye mål er den teknologiske udvikling gået stærkt i det sidste årti. Følgende to centrale problemer er blevet konstateret: 1) Typen og omfanget af den grænseoverskridende infrastrukturens udvikling er ikke fuldt ud tilpasset EU's energipolitiske mål, navnlig hvad angår den europæiske grønne pagt og målet om klimaneutralitet, og 2) forsinkelser i projektgennemførelsen. Det øgede klimamål for 2030 og målet om klimaneutralitet i den europæiske grønne pagt og en ren planet for alle kræver en betydelig omstilling af det europæiske energisystem for både udbud og efterspørgsel. En infrastruktur skal derfor være på plads for at understøtte denne europæiske energiomstilling, herunder hurtig elektrificering med en fordobling af andelen af vedvarende elproduktion, en kraftig stigning i vedvarende og kulstoffattige gasser, integration af energisystemet og en større anvendelse af innovative løsninger. Ikke alle infrastruktur kategorier, der er relevante for energiomstillingen, er i øjeblikket berettigede til status som projekter af fælles interesser (f.eks. brint), og nogle afspejler ikke i tilstrækkelig grad den teknologiske udvikling (f.eks. intelligente net). Forsinkelser i gennemførelsen af prioriterede projekter, der er påvist som nødvendige for at nå EU's klima- og energipolitiske mål, ville bringe den påkrævede accelererede ændring i energisystemet i fare. Gennemførelsen af centrale infrastrukturprojekter tager stadig for lang tid. I 2020 blev 27 % af elektricitetsprojekter af fælles interesser i gennemsnit forsinket med 17 måneder i forhold til deres oprindeligt planlagte ibrugtagningsdato.
Hvilke resultater skal der opnås?
Det overordnede mål er at fremme rettidig udvikling af tilstrækkelig energiinfrastruktur i hele EU og i nabolandene for at gøre det muligt at opfylde EU's energi- og klimamål i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt, navnlig med hensyn til 2030/2050-målene, herunder målet om klimaneutralitet såvel som markedsintegration, konkurrenceevne og forsynings sikkerhed til de lavest mulige omkostninger for forbrugere og virksomheder. De specifikke mål er: 1) at gøre det muligt at udpege grænseoverskridende projekter og investeringer i hele EU og med nabolandene, der er nødvendige for målene om energiomstilling og klima, 2) at forbedre infrastrukturplanlægning for integration af energisystemet og offshoren, 3) at forkorte tilladelsesprocedurerne for projekter af fælles interesse for at undgå forsinkelser i projekter, der fremmer energiomstillingen, og 4) at sørge for passende anvendelse af værktøjer til omkostningsdeling og reguleringsincitamenter.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan?

En EU-ramme for samarbejde mellem medlemsstaterne er nødvendig for at udvikle grænseoverskridende energinfrastruktur. De enkelte medlemsstaters regler og foranstaltninger er utilstrækkelige til at realisere disse infrastrukturprojekter. Ud fra et økonomisk perspektiv kan energinetudviklingen bedst opnås, når det planlægges med et europæisk perspektiv, der omfatter både EU og medlemsstaternes foranstaltninger under overholdelse af deres respektive kompetencer. Evalueringen af den nuværende TEN-E-forordning bekræftede, at TEN-E klart har tilført merværdi sammenlignet med, hvad der alene kunne være opnået på nationalt eller regionalt niveau.

B. Løsninger

Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?

Der blev overvejet forskellige politiske løsninger til følgende emner:

A) ANVENDELSESOMRÅDE

- Intelligente elektricitetsnet og elektricitetsoplagring
- Gasinfrastruktur, brintnet og el til gas
- Projekter med tredjelande (projekter af fælles interesse)

B) FORVALTNING/PLANLÆGNING AF INFRASTRUKTUR

- Offshoren timer til vedvarende energi
- Tværsektoriel infrastrukturplanlægning

C) TILLADELSE

- Hurtigere afslutning af tilladelsesprocedurer
- One-stop-shop til udvikling af offshoren timer

D) LOVGIVNINGSMÆSSIG BEHANDLING

- Integration af de fulde investeringsomkostninger

Sammenligningen af løsningerne viser, at ingen enkelt løsning er tilstrækkelig til at opfylde de fastlagte mål. En pakke med foretrukne politiske løsninger lader til at være bedst egnet til proportionalt at opnå målene som beskrevet detaljeret i konsekvensanalyserapporten.

Hvad er de forskellige interessenters synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?

Med hensyn til anvendelsesområdet for den nuværende ramme påpegede mange interessenter en nødvendig opdatering af intelligente elektricitetsnet. Mens flere interessentgrupper, der hovedsageligt repræsenterede transmissionssystemoperatører og brancheforeninger, anså integrationen af nye gasinfrastrukturer for vigtig, var der blandet støtte fra navnlig miljø-NGO'er. Med hensyn til forvaltning og infrastrukturplanlægning gav interessenterne ikke udtryk for specifikke synspunkter om den fremtidige planlægningsordning for offshoreinfrastruktur, men støttede tilpasninger af ansvarsområderne inden for infrastrukturplanlægning og en forbedring af bæredygtighedsvurderingen. Hvad angår tilladelser pegede interessenter på vanskelighederne ved en kompleks og langvarig tilladelsesproces for offshoreprojekter, der krydser flere jurisdiktioner, og opfordrede til en forenklet tilladelsesproces.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning ((hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Vurderingen af virkningerne er i vid udstrækning afhængig af en kvalitativ tilgang. Det var ikke muligt at kvantificere virkningerne for alle løsninger på grund af manglende projektspecifikke data, især for nye

infrastruktur kategorier. Desuden er de foreslåede ændringer hovedsageligt gradvise forbedringer af den nuværende ramme, som anses for at fungere relativt godt.

Tilpasning af instrumentets anvendelsesområde ved at sikre sammenhæng mellem infrastruktur kategorier og målsætningen om klimaneutralitet vil nedbringe drivhusgasemissionerne, der understøttes af optimal og effektiv integreret infrastrukturplanlægning, som også minimerer potentielle miljøpåvirkninger. En fremskyndet tilladelsesproces vil også gøre en hurtigere gennemførelse af centrale projekter mulig, hvilket fremmer de miljømæssige og socioøkonomiske fordele.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

TEN-E-forordningen fastlægger en befordrende ramme for den transeuropæiske energiinfrastruktur ved at udarbejde en proces til udvælgelse af projekter af fælles interesse, som derefter kan drage fordel af bestemmelser for at fremme deres gennemførelse. TEN-E-forordningen pålægger som sådan ikke økonomiske aktører forpligtelser eller omkostninger, men den stiller krav til iværksættere af projekter af fælles interesse, hovedsageligt transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører, der beslutter at ansøge om status som projekt af fælles interesse og som efterfølgende pålægges visse forpligtelser, hovedsageligt i form af overvågnings- og rapporteringsforpligtelser. Derudover fastsætter TEN-E-forordningen forpligtelser for kompetente nationale myndigheder og tilsynsmyndigheder med hensyn til tilladelse, reguleringsincitament og offentlig deltagelse såvel som over for netoperatører med hensyn til langsigtet netplanlægning. Forbrugere påvirkes hovedsageligt via nettariffer for at finansiere investeringer i den regulatoriske aktivbase (RAB). En målrettet anvendelse af TEN-E-instrumentet i kombination med selektiv støtte fra Connecting Europe-faciliteten kan hjælpe med at mindske disse omkostninger for forbrugerne og samtidig minimere risikoen for strandede aktiver.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning SMV'er og konkurrenceevnen?

Der påvises ingen direkte virkninger med hensyn til overholdelse eller administrative omkostninger for SMV'er. SMV'er kunne drage fordel af øget konkurrenceevne inden for de teknologiområder, der er integreret eller styrket i den fremtidige TEN-E-ramme (f.eks. sektorer inden for vedvarende offshoreenergi, digitale tjenester eller brint).

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Øget koordinering og strømlining af eksisterende strukturer inden for medlemsstaternes kompetente myndigheder med ansvar for udvælgelse og gennemførelse af projekter af fælles interesse vil skabe større effektivitet.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Overholdelsesomkostningerne vil falde som følge af foreslåede REFIT-foranstaltninger såsom strømlining af rapporteringsforpligtelser, mere effektiv overvågning og fravalg af krav om en fase forud for høring, hvis de allerede er medtaget i de nationale regler under de samme eller højere standarder som i TEN-E-forordningen.

Proportionalitet?

Pakken med foretrukne politiske løsninger betragtes som forholdsmæssig.

D. Opfølgning
Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?
En revision af virkningsfuldheden af den nye lovgivning kunne finde sted i 2026, når den anden udvælgelsesproces for projekter af fælles interesse under de nye rammer bør være afsluttet.